
Avtalspension BTPK, kompletterande ålderspension

Försäkringsvillkor 2022:1

Villkoren gäller från och med 1 januari 2022.

Dessa villkor gäller även för försäkringsavtal som ingåtts såväl före som efter detta datum.

Innehållsförteckning

Allmänna villkor	3
1. I BTPK kan följande försäkringar ingå	3
2. Behörighet att teckna försäkring	3
3. Ikraftträdande av avtal och inträde av försäkringsskydd	3
4. Uppsägning av avtal och upphörande av försäkringsskydd	3
5. Bolagets rätt att ändra försäkringsavtal	3
6. Hälsoprövning	4
7. Premie och premiebetalning	4
8. Förvaltning av försäkringskapitalet	4
9. Villkorad återbäring	5
10. Äganderätt samt rätt att ändra eller på annat sätt förfoga över försäkringen	6
11. Ändringsrätt vid inträffad familjehändelse	6
12. Återköp	6
13. Flytt av försäkringskapital	6
14. Begränsningar i försäkringens giltighet	7
15. Avgifter	7
16. Åtgärder för utbetalning	7
17. Tidpunkt och sätt för utbetalning	7
18. Räntebestämmelser vid utbetalning	8
19. Förmånstagare	8
20. Avkastningsskatt	9
21. Preskription	9
22. Ansvar för felaktiga och försenade meddelanden	9
23. Ansvarsbegränsning	9
24. Information till den försäkrade	9
25. Behandling av personuppgifter	9
26. Skaderegistrering	10
Produktvillkor	11
Ålderspension – förvaltning med garanterad ränta	11
Ålderspension – förvaltning i fonder	11
Ålderspension med återbetalningsskydd – förvaltning med garanterad ränta	12
Ålderspension med återbetalningsskydd – förvaltning i fonder	13
Ordförklaringar	15
Kundklagomål i Handelsbanken Liv	16

Allmänna villkor

Försäkringsgivare är Handelsbanken Liv
Försäkringsaktiebolag med organisationsnummer
516401-8284 och med säte i Stockholm – nedan kallat
Bolaget.

Dessa villkor gäller för de försäkringsåtaganden
Handelsbanken Liv tillhandahåller i form av kompletterande
ålderspension, i fortsättningen kallad BTPK, enligt
Bankernas Tjänstepension BTP.

BTPK baseras huvudsakligen på överenskommelser mellan
parterna inom bankområdet. För denna försäkring gäller i
tillämpliga delar bestämmelserna i Pensionsavtalet mellan
BAO och Finansförbundet samt mellan BAO och SACO,
nedan kallat pensionsavtalet.

BTPK kan också tecknas för anställda hos arbetsgivare som
inte omfattas av pensionsavtalet inom bankområdet, men
ändå valt att teckna BTP hos Försäkringsbolaget SPP.

Valcentralen är valcentral för BTPK för anställda hos
arbetsgivare som valt SPP som försäkringsgivare för
huvudförmånerna i pensionsavtalet. För anställda i
Handelsbanken, är Handelsbanken Liv valcentral. För de
anställda i Handelsbanken Liv som den 1 januari 2012 och
fortfarande uppbär sjukpension enligt bankavtalet eller då
hade partiell ålderspension enligt § 8 i Bankavtalet är
Valcentralen valcentral.

Försäkringen omfattar de försäkringar som den försäkrade
valt. För varje försäkring ingås ett avtal.

Försäkringsavtalet grundar sig på de uppgifter som
försäkringstagaren eller den försäkrade skriftligen lämnat
Handelsbanken Liv eller Valcentralen. Om någon uppgift är
oriktig eller ofullständig gäller bestämmelserna i lagen om
försäkringsavtal. Bolaget har rätt att på sådan grund säga
upp enskilt försäkringsavtal.

Utöver dessa allmänna villkor och produktvillkor gäller
lagen om försäkringsavtal eller allmän svensk lag i övrigt.
Dessutom kan innehållet i respektive kollektivavtal få
betydelse för tillämpningen av försäkringsavtalet.

1. I BTPK kan följande försäkringar ingå

Försäkring som kan nytecknas enligt dessa villkor är:

- Ålderspension – förvaltning i fonder
- Ålderspension med återbetalningsskydd – förvaltning i fonder

Försäkring som inte längre kan tecknas enligt dessa villkor är:

- Ålderspension – förvaltning med garanterad ränta
- Ålderspension med återbetalningsskydd – förvaltning med garanterad ränta

2. Behörighet att teckna försäkring

BTPK kan tecknas i Handelsbanken Liv av den som är
anställd i Handelsbankskoncernen i Sverige alternativt ej

anställd i Handelsbankskoncernen, men som i pensionsavtal
givits rätt att teckna sin BTPK i Handelsbanken Liv.

3. Ikraftträdande av avtal och inträde av försäkringsskydd

Försäkringsavtalet börjar gälla när Handelsbanken Liv
mottagit erforderlig uppgift om den försäkrades val samt
den första premien inkommit till bolaget. I de fall
hälsoprövning krävs, ska den försäkrade dessutom ha
genomgått godkänd hälsoprövning.

Försäkringsskyddet inträder när den valcentral som
administrerar området meddelat Handelsbanken Liv om den
försäkrades val under förutsättning att premie därefter
överförs till bolaget.

Vid flytt av försäkringskapital inträder försäkringsansvaret
dagen efter det upphört hos avgivande försäkringsbolag
under förutsättning att ny försäkring tecknats hos
Handelsbanken Liv.

4. Uppsägning av avtal och upphörande av försäkringsskydd

Försäkringsavtalet och försäkringsskyddet upphör vid
försäkringstidens slut, det vill säga när försäkringen är
slututbetald, om inget annat anges i försäkringsbeskedet
eller när försäkringen sägs upp. Vid flytt av kapital upphör
försäkringsansvaret när försäkringskapitalet lämnat
Handelsbanken Liv för vidare förmedling via valcentral till
mottagande försäkringsbolag. Detta förutsatt att ny
försäkring tecknats hos det mottagande bolaget.

Bolaget kan inte säga upp avtal om försäkring före
försäkringstidens slut om inte den försäkrade, genom att
lämna oriktiga eller ofullständig uppgift till Bolaget, begår
brott mot upplysningsplikten enligt försäkringsavtalslagen.

När uppsägning av försäkringsavtal från Bolagets sida fått
verkan medför uppsägning att försäkring ålderspension med
återbetalningsskydd kan nedsättas enligt punkt 14.

5. Bolagets rätt att ändra försäkringsavtal

Bolaget har rätt att under försäkringstiden ändra dessa
försäkringsvillkor och försäkringsavtalet i övrigt om det
behövs på grund av försäkringsavtalets art eller någon annan
särskild omständighet. Ändringen kan avse
beräkningsantaganden, avgifter och försäkringsvillkor i
övrigt. Kapitalavgiften på försäkring med garanterad ränta
kan dock inte höjas för kapital som uppkommit till följd av
premiebetalning före 1 januari 2002.

Andra särskilda omständigheter är till exempel att de
kollektivavtalade pensionsavtal ändras, ändring av
lagstiftning, lagtillämpning, myndighets föreskrift, eller
annan förutsättning för försäkringsavtalet som
Handelsbanken Liv inte råder över. Handelsbanken Liv har
också rätt att, för kommande premiebetalningar, ändra
beräkningsantagandena om det beror på observerade
förändringar i samhälle eller försäkringsbestånd beträffande

dödlighet. Under vissa punkter i villkoren har särskilt erinrats om Bolagets rätt att ändra försäkringsavtalet.

För att en villkorsändring ska få verkan mot försäkrad fordras att vederbörande skriftligen informerats om ändringen. Villkorsändringen gäller då från nästkommande premiebetalning och får med vissa undantag verkan för redan uppkommit kapital. Om premieöverföringen avslutats börjar ändringen att gälla sedan den försäkrade i samband med informationen erbjudits att flytta kapitalet från Bolaget.

Bagatellartade ändringar och ändringar på grund av ändrad lagstiftning eller lagtillämpning eller myndighets föreskrift kan börja gälla omedelbart.

Ändring, som medför att hittills intjänad försäkringsförmån sänks, kan inte göras av Bolaget såvida det inte följer av särskild bestämmelse i dessa villkor eller av lag eller myndighetsingripande.

Förlängning av enskild försäkring

Handelsbanken Liv har rätt att förlänga enskild försäkring med ett år från avtalad utbetalningstidpunkt, om försäkrad inte svarar på bolagets årliga avisering inför den avtalade utbetalningstidpunkten. Om den enskilda försäkringen förlängs fortsätter försäkringsavtalet att gälla på samma sätt, med vid var tid gällande försäkringsvillkor, som innan förlängningen. Utbetalning kan dock aktualiseras när som helst efter ursprungligt avtalad utbetalningstidpunkt. Om tidpunkt och sätt för utbetalning, se punkt 17.

6. Hälsoprövning

Vid nyteckning av Ålderspension eller Ålderspension med återbetalningsskydd krävs ingen hälsoprövning. Hälsoprövning kan krävas vid vissa typer av ändring, vilket framgår av produktvillkoren. Regeln om ändringsrätt vid inträffad familjehändelse innebär dock begränsningar i kravet på hälsoprövning.

Bedömningen avser hälsoförhållandena med mera intill den tidpunkt då den försäkrades begäran om ändring samt fullständiga handlingar lämnas till valcentralen.

7. Premie och premiebetalning

Premien betalas av arbetsgivaren. Debitering och inkassering av premie ombesörjs av respektive valcentral på det sätt som överenskommit. Varje premie ger upphov till ett visst försäkringskapital. Kapitalets storlek är beroende av avkastningen och de avgifter och antaganden om livslängd som Bolaget tillämpar, samt den avkastningsskatt som Bolaget är skyldigt att betala. Premien betalas som engångspremie i serie, vilket innebär att Bolaget har rätt att för varje ny premieinbetalning tillämpa nya beräkningsantaganden.

Återbetalning av för mycket erlagd premie kan endast ske i följande fall:

- a den försäkrade har slutat sin anställning eller valt annan försäkringsgivare för sin BTPK.
- b om premie inkommit trots att försäkringen upphört att gälla till exempel på grund av flytt av

försäkringskapitalet. Återbetalning görs på så sätt att pensionskapitalet minskas så att försäkringen får samma värde som om denna premie inte inbetalats.

- c valcentralen har överfört för hög premie.

8. Förvaltning av försäkringskapitalet

Kapitalet förvaltas med garanterad ränta eller placeras i sådana fonder som Bolaget tillåter. Mottagna premier placeras på det sätt som den försäkrade angivit för försäkringen.

Förvaltning i fonder

Försäkringskapitalet placeras i andelar i sådana fonder som enligt Bolagets regler kan knytas till försäkring. Till varje försäkring får knytas högst tio fonder. Fondandelarna ägs av Bolaget. Bolaget har inte något ansvar för värdeutvecklingen av fondandelarna.

Första premien kan placeras i fond tidigast när försäkringsavtalet börjat gälla. Placering av fondandelar sker inom fem bankdagar efter det att Bolaget mottagit erforderlig uppgift om den försäkrades val av försäkring efter att premien mottagits. Efterföljande premier placeras i fondandelar inom fem bankdagar från det att premien mottagits av Bolaget. Motsvarande gäller kapital som flyttats till Bolaget. Premierna placeras i fonder enligt gällande placeringsprofil. Placeringsprofilen kan ändras under premiebetalningstiden så att därefter förfallna premier fördelas i enlighet med den nya profilen.

Om den försäkrade inte anvisat någon fond sker placering i den fond som Bolaget vid varje tillfälle anvisar som fond för dem som inte gör något val. Inbetalning får ej leda till att fler än tio fonder knyts till försäkringen. Inköp av fondandelar görs inom fem bankdagar efter att premien har mottagits av Bolaget. Försäkringen gottgörs inte någon ränta innan fondplacering sker.

Placering i fond sker till det andelsvärde som offentligt noterats för den dag transaktionen sker eller till motsvarande kurs som Bolaget på objektiva grunder bestämt. Uppkommit tillgodohavande kan föras över till nya av Bolaget tillåtna fonder. Omplacering sker inom fem bankdagar från det begäran framställdes. Tillgodohavandet är då den kurs som gäller för respektive fond då omplaceringen äger rum. Sedan avräkning skett för eventuell transaktionskostnad för försäljningen sker placeringen i ny fond till det andelsvärde som gäller vid samma tillfälle. Detta gäller oavsett om Bolaget gentemot respektive fond behövt sälja eller köpa andelar. Begäran om omplacering ska vara skriftlig eller ske via bankens internetjänst. Bolaget är inte skyldigt att verkställa begäran via telefax eller e-post.

Omplacering kan inte verkställas om transaktion inte kan ske i samtliga fonder som är knutna till försäkringen. Bolaget är inte skyldigt att verkställa omplaceringsorder vari minimirespektive maximikurser angivits eller där omfattningen av omplacering uttryckts på annat sätt än i hela procenttal. Bolaget beaktar en omplaceringsorder per dag. Ofullständig omplaceringsorder eller begäran som

skulle leda till samtidig placering i mer än tio fonder kan ej beaktas.

Placering eller omplacering kan komma att senareläggas till följd av reglerna om stora transaktioner i de av Finansinspektionen godkända fondbestämmelserna. Utdelning från fonder reinvesteras i respektive fond.

Om en fond som kan knytas till en försäkring inte längre motsvarar Handelsbanken Livs kvalitetskrav eller på grund av omständighet utanför Handelsbanken Livs kontroll, förbehåller sig Handelsbanken Liv rätten att stänga en fond för ytterligare premier och/eller fondbyten. Av samma skäl förbehåller sig Handelsbanken Liv även rätten att utesluta en fond ur tillgängligt fondutbud. Medel i en utesluten fond placeras då i annan lämplig fond eller, om sådan inte finns, i en likviditetsfond i avvaktan på order från den som har rätt att omplacera kapitalet. Handelsbanken Liv informerar den försäkrade om sådan förändring och/eller omplacering. Bolaget har inte rätt att ta ut avgift för sådan omplacering.

Försäkring vars försäkringskapital inte helt omfattas av återbetalningsskydd tillförs riskkompensation. Beräkningen av riskkompensationen baseras på Bolagets tillämpade antagande om livslängd för denna försäkring. Bolaget har rätt att ändra tillämpat livslängdsantagande under försäkringstiden.

Om försäkringstagare/försäkrad/förmånstagare har adress i USA eller annat land med restriktioner för handel med fonder kan rätten att göra placeringar och omplaceringar avseende försäkringskapitalet begränsas helt eller delvis.

Förvaltning med garanterad ränta

Gäller för avtal grundade på val gjorda senast den 31 december 2009.

Mottagna premier förs till Bolagets förvaltning i enlighet med försäkringsrörelselagens krav. Det innebär att medlen placeras i tillgångsslagen räntebärande värdepapper, fastigheter och aktier på ett sådant sätt att Bolagets förpliktelser att utge försäkringsersättning är tryggad. Försäkringstagaren saknar möjlighet att själv påverka hur försäkringskapitalet förvaltas. Medlen placeras i den kapitalförvaltningsportfölj som gäller för det bestånd försäkringen tillhör. Kapitalförvaltningsportföljerna skiljer sig åt genom olika sammansättning av tillgångsslagen. Indelningen i kapitalförvaltningsportföljer och deras sammansättning beslutas av Bolagets styrelse.

Bolagets garanti består i att en del av premien ger upphov till ett garanterat kapital som följer en på förhand beräknad värdeutveckling grundad på den garanterade räntan, antagna förvaltningsavgifter, antagen avkastningsskatt och tillämpat livslängdsantagande samt avtalade utbetalningar och erlagda premier. Bolaget har rätt att för kommande premiebetalningar ändra dessa beräkningsantaganden. Återstående del av premien utgör villkorad återbäring. Premien fördelas enligt den fördelning som Bolaget då tillämpar mellan garanterat kapital och villkorad återbäring vid premieplacering.

Om utbetalningstiden är längre än fem år har Bolaget rätt att under utbetalningstiden använda annan garanterad ränta och andra antaganden om avkastningsskatt och livslängd för tiden fram till pensionsåldern om inte annat framgår av enskilt försäkringsavtal. Vid ändrad pensionsålder har Bolaget rätt att förändra garantin på så sätt att om garanterat kapital överstiger försäkringskapitalet har Bolaget rätt att sänka garanterat kapital till samma nivå som försäkringskapitalet.

Om försäkringskapitalet vid slutet av respektive kalenderår, eller i samband med flytt av försäkringskapital, är lägre än det garanterade kapitalet tillför Bolaget så mycket kapital till försäkringen som fordras för att försäkringskapitalet ska uppgå till garanterat kapital. Kapitaltillskott görs tidigast vid det årsskifte som infaller 36 månader efter det att försäkringen började gälla. Vid flytt av försäkringskapitalet från Bolaget inom görs inte något särskilt kapitaltillskott vid flyttillfället.

Mottagen premie förräntas från och med den dag den bokförts på Bolagets konto, dock tidigast 31 dagar före försäkringens försäkringstekniska dateringsdag. Om avkastningen blir högre än den garanterade, tillförs försäkringen villkorad återbäring enligt reglerna i punkt 9.

9. Villkorad återbäring

Utöver det garanterade kapitalet kan en försäkring med förvaltning med garanterad ränta tillföras villkorad återbäring. Den villkorade återbäringen utgörs av skillnaden mellan försäkringens kapital och dess garanterade kapital enligt punkt 8.

Beräkningen av försäkringsbeloppet baseras på inbetalda sparpremier, utbetalda försäkringsersättningar, avkastningsräntan, uttag av avgifter och avkastningsskatt samt på tillämpat livslängdsantagande.

Om totalavkastningen inte överstiger den garanterade räntan är avkastningsräntan 100 procent av totalavkastningen. Om totalavkastningen är högre än den garanterade räntan är avkastningsräntan 90 procent av totalavkastningen, dock lägst garanterad ränta.

Den villkorade återbäringen betalas ut som tillägg till försäkringskapitalet. Vid periodiska utbetalningar sker fördelningen av återbäringen under utbetalningstiden med hjälp av särskilda antaganden om bland annat livslängd och ränta, vilka kan skilja sig från antagandena vid beräkningen av det garanterade kapitalet. Dessa antaganden omprövas årligen av Bolaget och kan leda till att tilläggsbeloppet sänks.

Tilläggsbeloppet kan också sänkas till följd av låg uppnådd totalavkastning. Utbetalning av tilläggsbeloppet görs tidigast vid det årsskifte som infaller 36 månader efter det att försäkringen började gälla. Det är vid samma tidpunkt som försäkringens värde för första gången jämförs för att se om kapitaltillskott ska göras av Bolaget. Se punkt 8.

Försäkring med förvaltning i fonder berättigar inte till villkorad återbäring.

10. Äganderätt samt rätt att ändra eller på annat sätt förfoga över försäkringen

Arbetsgivaren är försäkringstagare och ägare till samtliga försäkringar. Den försäkrade är försäkringstagare i fråga om rätten till förmånen. Inom BTPK saknar emellertid arbetsgivare förfoganderätt. Behörighet att förfoga över försäkringen tillkommer i första hand den försäkrade och i andra hand förmånstagarna.

Ändring kan inte, utan samtycke från Bolaget, ske på annat sätt än vad som framgår av försäkringsavtalet, dessa allmänna villkor eller produktvillkoren.

Den försäkrade har rätt att vidta åtgärder i de avseenden som framgår nedan:

- vid pensioneringstillfället ändra pensionsålder och utbetalningstid
- sätta in förmånstagare och ändra förmånstagarförordnande
- lägga till eller ta bort återbetalningsskydd. I förstnämnda fall efter familjehändelse eller godkänd hälsoprövning om skyddet ska täcka också redan intjänat kapital.
- omplacering av kapital hänförligt till försäkring med förvaltning i fonder
- byta placeringsprofil för kommande premier på försäkring med förvaltning i fonder
- flytta försäkringskapital inom Bolaget från försäkring med garanterad ränta till fondförsäkring.
- I förekommande fall ska då också den försäkrade göra omval för kommande premier till en fondförsäkring
- flytta försäkringskapital till annan försäkringsgivare under förutsättning att den försäkrade då inte är anställd i Handelsbankskoncernen. Vid anställningsbyte sker automatiskt överlåtelse av den nya försäkringen till den nye arbetsgivaren.

Ändring från tjänstepension till privat pension kan inte ske.

Pantsättning av försäkring som är tjänstepension kan inte ske. Sådan försäkring får heller inte ändras på sådant sätt att de inte längre uppfyller föreskrifterna i inkomstskattelagen.

Efter den försäkrades död har förmånstagare rätt att ändra i försäkringsavtalet i den utsträckning som anges i produktvillkoren. Beträffande försäkring med förvaltning i fonder har förmånstagare också rätt att göra omplacering. Finns flera förmånstagare kan omplacering endast göras om förmånstagarna är eniga.

11. Ändringsrätt vid inträffad familjehändelse

Denna ändringsrätt är en rätt att, utan hälsoprövning, byta till försäkring med återbetalningsskydd även för intjänat kapital om den försäkrade gifter sig eller inleder sådant samboende som avses i Sambolagen eller får arvsberättigat barn.

Skriftlig begäran om ändring görs till valcentralen och måste göras inom ett år från sådan händelse. Ändringsrätten gäller till dess att ålderspensionen börjar betalas ut, dock längst till den försäkrade uppnår 65 års ålder.

12. Återköp

Försäkringen kan inte återköpas.

13. Flytt av försäkringskapital

Med flytt av försäkringskapital avses att försäkringskapitalet på en försäkring förs över till en nytecknad försäkring i Bolaget eller till ett annat försäkringsbolag. Flytt kan ske med iakttagande av de villkor som uppställs i inkomstskattelagen.

Flyttbart kapital

Försäkring med garanterad ränta

Vid flytt av kapital hänförligt till försäkring med garanterad ränta tillgodoräknas den försäkrade det försäkringskapital som försäkringen har den sista dagen i månaden innan kapitalöverföringen sker. Försäkringskapitalet kan understiga det garanterade kapitalet. Om flytträtten utnyttjas upphör försäkringen att gälla vid angivet månadsskifte.

Fondförsäkring

Vid flytt av försäkringskapital som placerats i fond sker försäljning av fondandelar inom sju bankdagar efter nyss nämnda månadsskifte och till den kurs som gäller vid försäljningstillfället.

Flytt inom Bolaget

Försäkringstagaren kan begära att försäkringskapitalet flyttas från en försäkring med garanterad ränta till en ny fondförsäkring. Flytt sker vid det månadsskifte som infaller en månad efter det att skriftlig begäran inkommit till Bolaget.

Flytt kan bara avse hela försäkringskapitalet i en fondförsäkring. Flytt av pensionsförsäkringskapital måste dessutom ske med iakttagande av de villkor som uppställs i inkomstskattelagen.

Vid flytt från förvaltning med garanterad ränta tillgodoräknas försäkringstagaren det försäkringskapital som försäkringen har den sista dagen före det månadsskifte då flytten sker. Försäkringskapitalet kan understiga det garanterade kapitalet.

Vid flytt till förvaltning i fonder sker kapitalöverföring och placering i fondandelar inom tio bankdagar från månadsskiftet och till det andelsvärde som gäller vid placeringstillfället.

Bolaget är inte skyldigt att placera det kapital som ska överföras på samma villkor som gäller för en redan gällande försäkring av samma slag. Ett försäkringsavtal ska alltid upprättas alltid innan flytt kan genomföras. Det nya avtalet ingås då på de villkor Bolaget tillämpar vid den tidpunkt bytet sker.

Vid flytt upphör försäkringen att gälla vid det månadsskifte flytten sker, om inget annat överenskommits. Avgift för flytt inom Handelsbanken Liv tas ut enligt vid varje tidpunkt gällande prislista.

Flytt till Bolaget

Flytt till Bolaget innebär att ett nytt försäkringsavtal ingås på de villkor som Bolaget tillämpar vid flyttillfället. Det är inte möjligt att flytta kapital förvaltad med garanterad ränta till Handelsbanken Liv.

Avgift för flytt av försäkringskapital till Bolaget tas ut enligt vid varje tidpunkt gällande prislista.

Flytt från Bolaget

Flytt kan bara avse hela försäkringskapitalet i en försäkring.

Flytt kan bara ske om produktvillkoren tillåter det. En flytt av pensionsförsäkringskapital måste ske med iakttagande av de villkor som uppställs i inkomstskattelagen

Kapitalöverföringen sker inom tio bankdagar efter det månadsskifte som infaller närmast efter uppsägningstidens slut. Uppsägningstiden är tre månader och räknas från det att Bolaget mottagit skriftlig begäran. Vid flytt av större försäkringskapital förbehåller sig dock Bolaget rätt att själv bestämma längre uppsägningstid. Anställd i Handelsbankskoncernen har inte rätt att flytta sitt försäkringskapital till annat bolag så länge anställningen i koncernen pågår.

Övriga villkor för flytt av försäkringskapital framgår av vid varje tidpunkt gällande regler om flytt av försäkringskapital. Avgift för flytt av försäkringskapital från Bolaget tas ut enligt vid varje tidpunkt gällande prislista.

14. Begränsningar i försäkringens giltighet

Har den försäkrade lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter om hälsoförhållanden eller tidpunkt av familjehändelse kan detta medföra inskränkning i Bolagets förpliktelser. Detta innebär att försäkringens återbetalningsskydd kan reduceras till den omfattning det skulle ha haft med hänsyn till om riktiga och fullständiga uppgifter lämnats.

Om oriktigheten eller ofullständigheten upptäcks innan försäkringsfall inträffat åligger det Bolaget att utan oskäligt dröjsmål skriftligen meddela den försäkrade att försäkringsskyddet är reducerat. Bolaget har även rätt att säga upp försäkringen i enlighet med försäkringsavtalslagens bestämmelser.

Påföljderna vid oriktiga eller ofullständiga uppgifter gäller även mot förmånstagare.

15. Avgifter

Avgifter kan tas ut som fast avgift eller procentuell avgift. Avgiften kan tas ut på premien och/eller på försäkringskapitalet. Avgift på kapitalet tas ut fortlöpande och avgift på premien tas ut vid varje premiebetalningstillfälle. För försäkring med förvaltning i fonder sker avgiftsuttaget genom minskning av antalet fondandelar och för försäkring med garanterad ränta genom minskning av räntan

För den administration som sammanhänger med transaktioner gentemot fondförvaltare har Bolaget rätt att ta ut särskilda avgifter. Vid omplacering kan

transaktionsavgifter tas ut både vid inträde och utträde. Avgift för försäkring med förvaltning i fonder kan dock höjas inom ramen för de intervall som angavs i de försäkringstekniska grunder som gällde vid utgången av 2001.

Bolaget har också rätt att ta ut särskilda avgifter för åtgärder med försäkringen som den försäkrade eller förmånstagare begär.

Avgifterna kan ändras om det behövs till följd av försäkringsavtalets art eller av ändrad lagstiftning, ändrad lagtillämpning, myndigheters föreskrifter eller på grund av annan förändring av de allmänna förutsättningarna för avgiftsuttaget, såsom förändrade driftskostnader. De olika avgiftsslag som Bolaget tar ut framgår av den prislista som Bolaget tillämpar vid varje tidpunkt. Där redovisas också storleken på avgifterna. De nya avgifterna gäller även för tidigare ingångna försäkringsavtal och börjar gälla från den tidpunkt som Bolaget bestämt, dock tidigast från påföljande premieperiod. En avgiftsförändring påverkar inte storleken av det garanterade kapital som redan uppkommit genom premieöverföring eller kapitaltillskott.

Kapitalavgift på försäkring med garanterad ränta kan dock inte höjas för kapital som uppkommit till följd av premiebetalning före 1 januari 2002.

De kostnader som uppstår inom fonderna för förvaltning och för köp och försäljning av fonder med mera regleras i de av Finansinspektionen godkända fondbestämmelserna och påverkar andelsvärdet inom respektive fond.

16. Åtgärder för utbetalning

Anmälan om dödsfall ska göras skriftligt till Bolagets huvudkontor snarast möjligt.

Den som gör anspråk på utbetalning ska styrka sin rätt till beloppet. De handlingar och övriga upplysningar som är av betydelse för bedömning av försäkringsfallet och Bolagets ansvarighet ska anskaffas och insändas utan kostnad för Bolaget.

Medgivande för Bolaget att för bedömning av sin ansvarighet inhämta upplysningar från läkare, annan sjukvårdspersonal, sjukhus, annan sjukvårdsinrättning, allmän försäkringskassa eller annan försäkringsinrättning ska lämnas om Bolaget begär det.

Bolaget har rätt att begära in underlag för bedömning av skyldigheten att göra skatteavdrag innan utbetalning görs.

17. Tidpunkt och sätt för utbetalning

Tidpunkt för utbetalning

Utbetalning under den försäkrades livstid görs inom tio bankdagar från den försäkringstekniska förfallodagen för varje utbetalning.

Då utbetalning sker från försäkringen beräknas storleken på varje utbetalning med hjälp av särskilda antaganden om bland annat livslängd, framtida avgifter, prognosränta och framtida uttag av skatt. Bolaget har rätt att ändra dessa antaganden.

Vid periodiska utbetalningar på grund av den försäkrades död är den försäkringstekniska förfallodagen för den första utbetalningen den första i månaden efter dödsfallsmånaden utom för försäkring med förvaltning i fonder. För sådana försäkringar är istället den försäkringstekniska förfallodagen för första periodiska belopp den dag då dödsfallet registrerades i Bolagets försäkringssystem. Bolaget är skyldigt att registrera dödsfallet inom fem bankdagar från det att Bolagets huvudkontor erhållit handlingar som styrker dödsfallet.

För påföljande periodiska belopp är den försäkringstekniska förfallodagen den första dagen i vald utbetalningstermin även för försäkring med förvaltning i fonder.

Försäljning av fondandelar sker inom tio bankdagar från försäkringens försäkringstekniska förfallodag. Försäljning sker till den kurs som noterats, eller som Bolaget på objektiva grunder bestämt, förutsatt att försäljning kan ske i samtliga till försäkringen knutna fonder. Försäljning av fondandelar kan komma att senareläggas till följd av fondbestämmelsernas regler om stora transaktioner.

Utbetalning sker så snart den som begär utbetalning fullgjort sina skyldigheter enligt punkt 16 i detta villkor. Om det med hänsyn till dödsorsak eller av annat skäl finns anledning att utreda om någon uppgift som lagts till grund för försäkringen varit oriktig eller ofullständig, behöver utbetalning inte ske förrän en månad förflutit efter att sådan utredning, som ska bedrivas med skyndsamhet, avslutats.

Om försäkringskapitalet underskrider 30 procent av prisbasbeloppet har Bolaget rätt att undantagsvis betala ut hela värdet som ett engångsbelopp eller ändra utbetalningstiden till 5 år och utbetalningsterminen till årsvis utbetalning.

Har utbetalning gjorts under felaktiga förutsättningar är betalningsmottagaren skyldig att återbetala beloppet.

Utbetalningssätt

Bolaget har rätt att bestämma på vilket sätt utbetalning ska ske. Utbetalning görs i regel till konto i Handelsbanken. Bolaget har rätt att för ändamålet öppna nytt konto i Handelsbanken.

18. Räntebestämmelser vid utbetalning

Förräntningsrörelseränta

Om utbetalning av pension sker senare än en månad efter den försäkringstekniska förfallodagen betalar Handelsbanken Liv förräntningsrörelseränta på förfallet belopp. Förräntning sker från och med en månad efter nämnda dag med den för Handelsbanken Liv gällande räntesatsen.

Dröjsmålsränta

Om utbetalning av pension sker senare än en månad, efter det att rätten till ersättning inträtt och fullständigt underlag för utbetalning lagts fram till Handelsbanken Liv, betalas dröjsmålsränta enligt Räntelagen för tid därefter. Dröjsmålsränta beräknas även på upplupen förräntningsrörelseränta.

Så snart dröjsmål föreligger hos Handelsbanken Liv ersätts eventuell förräntningsrörelseränta med dröjsmålsränta.

19. Förmånstagare

Livsfallsutbetalning

Utbetalning av ålderspension sker till den försäkrade.

Dödsfallsutbetalning

Utbetalning av återbetalningsskydd sker till insatt förmånstagare. Den försäkrade har rätt att själv bestämma vem som ska vara förmånstagare. Har inget förordnande anmälts till Bolaget gäller det generella förordnande som anges i produktvillkoren.

En ändring av ett förmånstagarförordnande kan endast ske genom att den försäkrade skriftligt meddelar valcentralen om ändringen.

Tillåtna förmånstagare

För pensionsförsäkring begränsar inkomstskattelagen kretsen av möjliga förmånstagare till make/sambo, tidigare make/sambo samt barn till den försäkrade eller dennes make/sambo eller tidigare make/sambo. Även fosterbarn och bortadopterade barn kan vara förmånstagare, däremot inte barnbarn. Omfattar förordnandet annan person är det i den delen utan verkan.

Tolkning av förmånstagarförordnande

Om inte annat framgår av omständigheterna i det enskilda fallet gäller följande vid tolkning och tillämpning av förmånstagarförordnande.

Med make avses person som den försäkrade är gift med. Make är förmånstagare även när mål om äktenskapsskillnad pågår. För enskilda BTPK-avtal tecknade före 2006-01-01 gäller tidigare regler med innebörden att make inte längre är förmånstagare när ansökan om äktenskapsskillnad inlämnats.

Med sambo avses ogift person som annan ogift person sambor med på sådant sätt som avses i Sambolagen.

Med barn avses arvsberättigade barn. Barn som inte är arvsberättigade, till exempel styvbarn, fosterbarn och bortadopterade barn måste namnges för att vara förmånstagare. Försäkringsbeloppet fördelas lika mellan barnen och varje gren får lika stor andel av beloppet. I avlidet barns ställe inträder övriga barn om inte annat framgår av produktvillkoren. Vid förordnandet make och barn eller sambo och barn får maken/sambon hälften och barnen hälften. Är maken/sambon avliden får barnen hela beloppet. Om alla barn är avlidna får maken/sambon hela beloppet. Med barn avses här detsamma som angivits ovan.

I det fall en namngiven förmånstagare är avliden vid tidpunkten för utbetalning upphör förordnandet till denne och utbetalning av dennes del sker till övriga namngivna förmånstagare.

I den mån annan än namngiven förmånstagare är avliden eller inte vill ta emot sitt förvärv, ska dennes rätt övergå till

den förmånstagare som enligt förordnandet står närmast i tur.

Om en förmånstagare har avlidit eller om förordnandet avseende denne har förfallit eller på annat sätt inte kan verkställas och det varken av förordnandet eller av övriga omständigheter kan utläsas vem som ska träda in i förmånstagarens ställe, ska dennes andel tillfalla övriga förmånstagare om inte annat framgår av produktvillkoren. I den mån förmånstagarna har rätt till olika andel eller belopp ska förmånstagarnas andel eller belopp ökas utan att den relativa fördelningen dem emellan förändras.

Tvist om tolkning av förmånstagarförordnande

Om tvist uppkommer beträffande tolkning av ett förmånstagarförordnande eller dess omfattning i övrigt tar Bolaget inte ställning till tvisten annat än om något av anspråken framstår som uppenbart ogrundat.

I avvaktan på att de tvistande kommer överens eller tvisten prövas i domstol förräntar Bolaget förfallet belopp med den räntesats som Bolaget vid varje tillfälle tillämpar. Bolaget kan även välja att sätta ned förfallet belopp hos länsstyrelsen.

20. Avkastningsskatt

Handelsbanken Liv är skyldig att betala en årlig skatt på avkastningen av det kapital som är hänförligt till varje försäkring. Den schablonmässiga avkastningen storlek beräknas till genomsnittet av statslåneräntan föregående år, dock lägst 0,5 procent, multiplicerat med försäkringens värde vid ingången av kalenderåret. På den framräknade schablonmässiga avkastningen dras skatt med 15 procent.

För att täcka skattekostnaden minskas försäkringens värde den 1 januari varje år med ett lika stort belopp som Handelsbanken Liv har att betala i avkastningsskatt för det kapital som nämnda dag är hänförligt till försäkringen.

Reglerna för uttag av skattekostnad kan ensidigt ändras av Handelsbanken Liv om reglerna för beskattning av bolaget ändras. Om skattereglerna ändras så att Handelsbanken Livs antaganden om skattekostnaden visar sig vara otillräckliga har bolaget rätt att reducera avtalat försäkringsbelopp. Det nya avtalade försäkringsbeloppet bestäms utifrån garanterat kapital och garanterad ränta efter ändrat avdrag för avkastningsskatt.

21. Preskription

Begäran om utbetalning av försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd ska framställas inom 10 år från den händelse som enligt försäkringsavtalet skulle berättiga till ersättning alternativt till skydd. Om talan inte väcks enligt ovan går rätten till försäkringsskydd förlorad. Om begäran framställs inom tio år, är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från att Handelsbanken Liv tagit slutlig ställning till begäran.

22. Ansvar för felaktiga och försenade meddelanden

Anspråk på Bolaget kan inte grundas på uppgifter i dokument eller meddelande från Bolaget om dokumentet

eller meddelandet till följd av misstag fått felaktig lydelse, såvida inte Bolaget underlåter att rätta uppgiften snarast sedan felet upptäckts.

Om Bolaget enligt dessa villkor är skyldigt att underrätta annan part anses skyldigheten fullgjord då underrättelsen avsänts, om inte annat gäller enligt försäkringsavtalslagens bestämmelser, oavsett om den når mottagaren. Meddelande från den försäkrade eller annan berättigad ska anses ha inkommit till Bolaget den dag meddelandet ankomststämplat eller på annat sätt daterats hos Handelsbanken Livs huvudkontors officiella post-/e-postadress eller motsvarande.

Handelsbanken Liv är inte skyldigt att beakta begäran om omplacering eller annan betalningstransaktion som framställts via telefax eller e-post.

Den försäkrade eller annan berättigad ska utan dröjsmål påtala dels eventuella fel i mottagna handlingar, dels om bekräftelse på att begärd åtgärd vidtagits inte kommit honom till handa. Bolaget är inte ansvarigt för skada som skulle ha kunnat undvikas om reklamation skett utan dröjsmål.

23. Ansvarsbegränsning

Bolaget utger inte dröjsmålsränta och ansvarar inte heller för förlust som kan uppstå om fondtransaktion, utredning eller utbetalning fördröjs beroende på svenskt eller utländskt lagbud, svensk eller utländsk myndighetsåtgärd, krigshändelse, terrorattack, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet.

Förbehållet i fråga om strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om Bolaget självt är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Skada som uppkommit i andra fall ersätts inte om Bolaget varit normalt aktsamt.

24. Information till den försäkrade

Efter det att försäkringsavtal har träffats mellan Bolaget och den försäkrade, får den försäkrade ett försäkringsbesked som utgör Bolagets bekräftelse på att försäkringsavtal kommit till stånd.

En gång per år informeras den försäkrade om aktuellt värde samt under närmast föregående år inbetalda premier och uttagna avgifter med mera. Aktuellt värde finns även att tillgå via Handelsbankens internetjänst eller på våra digitala mötesplatser.

Genomförd omplacering bekräftas med särskild avräkningsnota.

25. Behandling av personuppgifter

Som personuppgiftsansvarig behandlar Handelsbanken liv personuppgifter för att kunna erbjuda och leverera de försäkringar och tjänster som vi har kommit överens om och för andra ändamål som att till exempel följa lagar och andra regler.

Utförlig information om Handelsbanken livs behandling av personuppgifter och dina rättigheter i samband med sådan behandling finns på www.handelsbanken.se.

Har du frågor, synpunkter eller klagomål kring hur vi behandlar dina personuppgifter kan du kontakta vårt dataskyddsbud på dpo@handelsbanken.se eller skriva till följande adress:

Handelsbanken
Dataskyddsbud
106 70 Stockholm

För eventuella klagomål rörande behandlingen av dina personuppgifter kan du även kontakta tillsynsmyndigheten, Integritetsskyddsmyndigheten, imy@imy.se

26. Skaderegistrering

Handelsbanken Liv använder sig också av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan

samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsbolag. Ändamålet med GSR är att tillhandahålla ett underlag till försäkringsföretag för att identifiera oklara försäkringsfall. Därigenom kan företagen motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter. Uppgifterna kan även användas i avidentifierad form för statistiska ändamål.

Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningsregister (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm. Se www.gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret.

Produktvillkor

Ålderspension – förvaltning med garanterad ränta

Försäkringen går inte att nyteckna.

Försäkringsförmåner

Ålderspensionen baseras på det försäkringskapital, som byggts upp genom inbetalning av premier. Den garanterade ålderspensionen baseras på det garanterade kapitalet, som beräknas enligt punkt 8 i de allmänna villkoren. Därtill kan tilläggsbelopp utbetalas som baseras på den villkorade återbäringen i enlighet med punkt 9 i de allmänna villkoren. Den garanterade räntans storlek för försäkringen anges i försäkringsbeskedet.

Pensionen utbetalas månadsvis i fem år från 65 års ålder. Vid pensionsåldern kan tidpunkten för första utbetalning ändras till tidigast 55 års ålder. Varje utbetalning av ålderspensionen förutsätter att den försäkrade lever.

Om den försäkrade avlider upphör försäkringen att gälla utan att någon utbetalning sker.

Återbäring

Försäkringen berättigar till återbäring som läggs till försäkringsbeloppet.

Premie och premiebetalning

Premier överförs månadsvis till Bolaget via den valcentral som har till uppgift att debitera arbetsgivaren för den försäkrades räkning.

Försäkringen tecknas med engångspremier i serie.

Förmånstagare

Utbetalning av ålderspensionen sker alltid till den försäkrade i egenskap av förmånstagare. Förmånstagarförordnandet får inte återkallas.

Fortsättningsförsäkring och efterskydd

Rätt till fortsättningsförsäkring och efterskydd föreligger inte.

Överlåtelse och pantsättning

Överlåtelse kan bara ske till ny arbetsgivare. Pantsättning kan inte ske.

Flytt av försäkringskapital

Flytt av försäkringskapital kan göras enligt punkt 13 i de allmänna villkoren.

Ändring

Försäkringen kan utan samtycke från Bolaget ändras i följande fall:

Sänkning av pensionsåldern

Det är möjligt att sänka pensionsåldern till tidigast 55 år under förutsättning att den försäkrade slutat förvärvsarbete i pensioneringssyfte. Med pensioneringssyfte avses att den försäkrade slutar arbeta. Den som uppbär sjukpenning eller

sjukersättning från Försäkringskassan anses inte ha slutat förvärvsarbete i pensioneringssyfte.

Höjning av pensionsåldern

Det är möjligt att höja pensionsåldern med högst två år i taget.

Ändring av utbetalningstiden

Det är möjligt att ändra utbetalningstiden till mellan sex månader och högst 20 år eller livsvarigt.

Om utbetalningarna påbörjats kan utbetalningstiden avkortas till lägst fem år, utöver den tid som pensionen redan har utbetalats. Om utbetalningarna påbörjats kan förlängning av utbetalningstiden inte göras förrän dessa pågått i fem år.

Ändring till försäkring med återbetalningsskydd.

Det är möjligt att lägga till återbetalningsskydd för framtida premier om återbetalningsskydd saknas. Det är även möjligt att lägga till återbetalningsskydd för uppsamlat försäkringskapital vid inträffad familjehändelse enligt punkt 11 i de allmänna villkoren eller vid godkänd hälsoprövning. Sådan ändring måste göras innan ålderspensionen börjat utbetalas dock senast då den försäkrade uppnått 65 års ålder.

Övrigt

Anmälan om sänkt pensionsålder, ändrad utbetalningstid och flytt av försäkringskapital görs till Bolaget. Anmälan om ändring till försäkring med återbetalningsskydd görs till Valcentralen.

För anställda i Handelsbankskoncernen med undantag för de som den 1 januari 2012 och fortfarande uppbär sjukpension enligt Bankavtalet eller partiell ålderspension enligt § 8 i Bankavtalet görs anmälan om samtliga ändringar till Handelsbanken Liv.

Skatteregler

Försäkringen är i skattehänseende tjänstepensionsförsäkring (T) och omfattas av avkastningsskatt. Utfallande belopp beskattas som inkomst av tjänst.

Ålderspension – förvaltning i fonder

Försäkringen beviljas utan hälsoprövning.

Försäkringsförmåner

Ålderspensionen baseras på det pensionskapital som byggts upp genom inbetalning av premier. Pensionen varierar med värdet av de fondandelar som är knutna till försäkringen när utbetalning ska ske.

Pensionen utbetalas månadsvis i fem år från 65 års ålder. Vid pensionsåldern kan tidpunkten för första utbetalning ändras till tidigast 55 års ålder. Utbetalningarna kan göras livsvariga eller tidsbegränsade. Varje utbetalning av ålderspensionen förutsätter att den försäkrade lever.

Om den försäkrade avlider upphör försäkringen att gälla utan att någon utbetalning sker.

Återbäring

Försäkringen berättigar inte till återbäring.

Premie och premiebetalning

Premier överförs månadsvis till Bolaget via den valcentral som har till uppgift att debitera arbetsgivaren för den försäkrades räkning.

Försäkringen tecknas med engångspremier i serier.

Förmånstagare

Utbetalning av ålderspensionen sker alltid till den försäkrade i egenskap av förmånstagare.

Förmånstagarförordnandet får inte återkallas.

Fortsättningsförsäkring och efterskydd

Rätt till fortsättningsförsäkring och efterskydd föreligger inte.

Överlåtelse och pantsättning

Överlåtelse kan bara ske till ny arbetsgivare. Pantsättning kan inte ske.

Flytt av försäkringskapital

Flytt av försäkringskapital från Bolaget enligt punkt 13 i de allmänna villkoren kan kräva godkänd hälsoprövning. Om utbetalning påbörjats kan flytt från Bolaget inte ske under de första fem åren av utbetalningen.

Ändring

Försäkringen kan utan samtycke från Bolaget ändras i följande fall:

Sänkning av pensionsåldern

Det är möjligt att pensionsåldern till tidigast 55 år under förutsättning att den försäkrade slutat förvärvsarbete i pensioneringssyfte. Med pensioneringssyfte avses att den försäkrade slutar arbeta. Den som uppbär sjukpenning eller sjukersättning från Försäkringskassan anses inte ha slutat förvärvsarbete i pensioneringssyfte.

Höjning av pensionsåldern

Det är möjligt att höja pensionsåldern till valfri tidpunkt

Ändring av utbetalningstiden

Det är möjligt att ändra utbetalningstiden till mellan sex månader och högst 20 år eller livsvarigt. Om utbetalningarna påbörjats kan utbetalningstiden avkortas till lägst fem år, utöver den tid som pensionen redan har utbetalats efter av Bolaget godkänd hälsoprövning. Om utbetalningarna påbörjats kan utbetalningstiden inte förlängas förrän dessa pågått i fem år.

Ändring till försäkring med återbetalningsskydd

Det är möjligt att lägga till återbetalningsskydd för framtida premier om återbetalningsskydd saknas. Det är även möjligt att lägga till återbetalningsskydd för uppsamlat försäkringskapital vid inträffad familjehändelse enligt punkt 11 i de allmänna villkoren eller vid godkänd hälsoprövning.

Sådan ändring måste göras innan ålderspensionen börjat utbetalas dock senast då den försäkrade uppnått 65 års ålder.

Övrigt

Anmälan om sänkt pensionsålder, ändrad utbetalningstid och flytt av försäkringskapital görs till Bolaget. Anmälan om ändring till försäkring med återbetalningsskydd görs till Valcentralen.

För anställda i Handelsbankskoncernen med undantag för de som den 1 januari 2012 och fortfarande uppbär sjukpension enligt Bankavtalet eller partiell ålderspension enligt § 8 i Bankavtalet görs anmälan om samtliga ändringar till Handelsbanken Liv.

Skatteregler

Försäkringen är i skattehänseende tjänstepensionsförsäkring (T) och omfattas av avkastningsskatt. Utfallande belopp beskattas som inkomst av tjänst.

Ålderspension med återbetalningsskydd – förvaltning med garanterad ränta

Försäkringen går inte att nyteckna.

Försäkringsförmåner

Ålderspensionen baseras på det försäkringskapital som byggts upp genom inbetalning av premier. Den garanterade ålderspensionen baseras på det garanterade kapitalet, som beräknas enligt punkt 8 i de allmänna villkoren. Därtill kan tilläggsbelopp utbetalas som baseras på den villkorade återbäringen i enlighet med punkt 9 i de allmänna villkoren. Den garanterade räntans storlek anges i försäkringsbeskedet.

Pensionen utbetalas månadsvis i fem år från 65 års ålder. Vid pensionsåldern kan tidpunkten för första utbetalning ändras till tidigast 55 års ålder. Varje utbetalning av ålderspensionen förutsätter att den försäkrade lever.

Återbetalningsskydd

Om den försäkrade avlider innan ålderspension börjat betalas ut, utbetalas det garanterade kapitalet i form av återbetalningsskydd till förmånstagare under fem år. Eventuell villkorad återbäring vid dödsfallet betalas ut som tilläggsbelopp.

Efter att den försäkrade uppnått pensionsåldern gäller försäkringen med en garanterad utbetalningstid. Om den försäkrade avlider sedan utbetalningarna påbörjats, fortsätter utbetalningarna till garantitidens slut under förutsättning att någon insatt förmånstagare lever.

Återbäring

Försäkringen berättigar till återbäring som läggs till försäkringsbeloppet.

Premie och premiebetalning

Premier överförs månadsvis till Bolaget via den valcentral som har till uppgift att debitera arbetsgivaren för den försäkrades räkning.

Förmånstagare

Utbetalning av ålderspensionen sker alltid till den försäkrade. Utbetalning av återbetalningsskyddet sker om inget annat förordnande anmäls till valcentralen: i första hand den försäkrades make/sambo och i andra hand den försäkrades barn. Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin rätt. Därvid inträder de närmast efter denna berättigade till utfallande belopp.

Förmånstagare kan väljas ur den krets som anges under punkt 19 i de allmänna villkoren.

Fortsättningsförsäkring och efterskydd

Rätt till fortsättningsförsäkring och efterskydd föreligger inte.

Överlåtelse och pantsättning

Överlåtelse kan bara ske till ny arbetsgivare. Pantsättning kan inte ske.

Flytt av försäkringskapital

Flytt av försäkringskapital kan ske enligt punkt 13 i de allmänna villkoren.

Ändring

Försäkringen kan utan samtycke från Bolaget ändras i följande fall:

Sänkning av pensionsåldern

Sänkning av pensionsåldern till tidigast 55 år under förutsättning att den försäkrade slutat förvärvsarbete i pensioneringssyfte. Med pensioneringssyfte avses att den försäkrade slutar arbeta. Den som uppbär sjukpenning eller sjukersättning från Försäkringskassan anses inte ha slutat förvärvsarbete i pensioneringssyfte.

Höjning av pensionsåldern

Det är möjligt att höja pensionsåldern med högst två år i taget.

Ändring av utbetalningstiden

Det är möjligt att ändra utbetalningstiden till mellan sex månader och högst 20 år eller livsvarigt. Om utbetalningarna påbörjats kan utbetalningstiden avkortas till lägst fem år, utöver den tid som pensionen redan har utbetalats. Om utbetalningarna påbörjats kan utbetalningstiden inte förlängas förrän dessa pågått i fem år.

Ändring till försäkring utan återbetalningsskydd

Det är möjligt att ändra till försäkring utan återbetalningsskydd. Om den försäkrade ändrar försäkringen till ålderspension utan återbetalningsskydd efter att pensionen börjat utbetalas kan återbetalningsskyddet inte återinföras.

Övrigt

Förmånstagarna kan om inte utbetalningarna påbörjats, före dödsfallet ändra starttidpunkt och utbetalningstid förutsatt att de är överens. Anmälan om ändring av pensionsålder, utbetalningstid samt flytt av försäkringskapital görs till Bolaget. Anmälan om ändrat förmånstagarförordnande och

ändring till försäkring utan återbetalningsskydd görs hos Valcentralen.

För anställda i Handelsbanken med undantag för de som den 1 januari 2012 och fortfarande uppbär sjukpension enligt Bankavtalet eller partiell ålderspension enligt § 8 i Bankavtalet görs anmälan om samtliga ändringar till Handelsbanken Liv.

Skatteregler

Försäkringen är i skattehänseende tjänstepensionsförsäkring (T) och omfattas av avkastningsskatt. Utfallande belopp beskattas som inkomst av tjänst.

Ålderspension med återbetalningsskydd – förvaltning i fonder

Försäkringen beviljas utan hälsoprövning.

Försäkringsförmåner

Ålderspensionen baseras på det försäkringskapital, som byggts upp genom inbetalning av premier. Pensionen varierar med värdet av de fondandelar som är knutna till försäkringen när utbetalning ska ske.

Ålderspensionen utbetalas månadsvis i fem år från 65 års ålder. Vid pensionsåldern kan tidpunkten för första utbetalning ändras till tidigast 55 års ålder. Utbetalningarna kan göras livsvariga eller tidsbegränsade. Varje utbetalning av ålderspensionen förutsätter att den försäkrade lever.

Återbetalningsskydd

Om den försäkrade avlider innan ålderspensionen börjat betalas ut, utbetalas det garanterade kapitalet i form av återbetalningsskydd till förmånstagare under fem år.

Efter att den försäkrade uppnått pensionsåldern gäller försäkringen med en garanterad utbetalningstid. Om den försäkrade valt tidsbegränsad utbetalning av ålderspensionen kommer garantitiden att överensstämja med denna utbetalningstid. Om den försäkrade valt livsvarig utbetalning kan garantitiden uppgå till mellan 5 och 20 år. Om den försäkrade avlider sedan utbetalningarna påbörjats, fortsätter utbetalningarna till garantitidens slut under förutsättning att någon insatt förmånstagare lever.

Återbäring

Försäkringen berättigar inte till återbäring.

Premie och premiebetalning

Premier överförs månadsvis till Bolaget via den valcentral som har till uppgift att debitera arbetsgivaren för den försäkrades räkning. Försäkringen tecknas med engångspremier i serier.

Förmånstagare

Utbetalning av ålderspensionen sker alltid till den försäkrade. Utbetalning av återbetalningsskyddet sker om inget annat förordnande anmäls till Bolaget: i första hand den försäkrades make/sambo och i andra hand den försäkrades barn. Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin rätt. Därvid inträder de närmast efter denna berättigade till utfallande belopp.

Förmånstagare kan väljas ur den krets som anges under punkt 19 i de allmänna villkoren.

Fortsättningsförsäkring och efterskydd

Rätt till fortsättningsförsäkring och efterskydd föreligger inte.

Överlåtelse och pantsättning

Överlåtelse kan bara ske till ny arbetsgivare. Pantsättning kan inte ske.

Flytt av försäkringskapital

Flytt av försäkringskapital kan ske enligt punkt 13 i de allmänna villkoren. Om utbetalning påbörjats kan flytt från Bolaget inte ske under de fem första åren av utbetalningen.

Ändring

Försäkringen kan utan samtycke från Bolaget ändras i följande fall:

Sänkning av pensionsåldern

Det är möjligt att sänka pensionsåldern till tidigast 55 år under förutsättning att den försäkrade slutat förvärvs arbeta i pensioneringssyfte. Med pensioneringssyfte avses att den försäkrade slutar arbeta. Den som uppbär sjukpenning eller sjukersättning från Försäkringskassan anses inte ha slutat förvärvsarbeta i pensioneringssyfte.

Höjning av pensionsåldern

Det är möjligt att höja pensionsåldern till valfri tidpunkt.

Ändring av utbetalningstiden

Det är möjligt att ändra utbetalningstiden till mellan sex månader och högst 20 år eller livsvarigt. Om

utbetalningarna påbörjats kan utbetalningstiden avkortas till lägst fem år, utöver den tid som pensionen redan har utbetalats. Om utbetalningarna påbörjats kan utbetalningstiden inte förlängas förrän dessa pågått i fem år.

Ändring till försäkring utan återbetalningsskydd

Det är möjligt att ändra till försäkring utan återbetalningsskydd. Om den försäkrade ändrar försäkringen till ålderspension utan återbetalningsskydd efter att pensionen börjat utbetalas kan återbetalningsskyddet inte återinföras.

Övrigt

Förmånstagarna kan om inte utbetalningarna påbörjats, före dödsfallet ändra starttidpunkt och utbetalningstid förutsatt att de är överens. Anmälan om ändring av pensionsålder, utbetalningstid samt flytt av försäkringskapital görs till Bolaget. Anmälan om ändrat förmånstagarförordnande och ändring till försäkring utan återbetalningsskydd görs till Valcentralen.

För anställda i Handelsbanken med undantag för de som den 1 januari 2012 och fortfarande uppbär sjukpension enligt Bankavtalet eller partiell ålderspension enligt § 8 i Bankavtalet görs anmälan om samtliga ändringar till Handelsbanken Liv.

Skatteregler

Försäkringen är i skattehänseende tjänstepensionsförsäkring (T) och omfattas av avkastningsskatt. Utfallande belopp beskattas som inkomst av tjänst.

Ordförklaringar

Avkastningsränta är den räntesats med vilken det totala kapitalet förändras på en försäkring med förvaltning med garanterad ränta. Räntesatsen kan vara både positiv och negativ.

Fond består av aktier och andra värdepapper och förvaltas av ett fondbolag. Någon garanti för viss värdeutveckling lämnas inte.

Förmån: Med förmån avses den ersättning som betalas ut från en försäkring.

Förmånstagare är den eller de personer som har rätt till utbetalning från försäkringen om den försäkrade skulle avlida och har valt återbetalningsskydd.

Försäkrad är den på vars liv en försäkring hänger.

Försäkringsbesked är en beskrivning av och bekräftelse på ingånget avtal.

Försäkringskapital är en försäkrings totala kapital vid varje tidpunkt, inklusive eventuell villkorad återbäring som hör till försäkringen.

Försäkringstagare är den arbetsgivare som är ägare av försäkringen. Den anställda är försäkringstagare i fråga om rätten till förmåner.

Förvaltningsform är det sätt som kapitalet förvaltas i. Det kan ske med förvaltning i fonder eller förvaltning med garanterad ränta.

Garanterad ränta är den räntesats som det garanterade kapitalet räknas upp med.

Placeringsprofil anger i procent hur kommande premier och flyttade försäkringskapital till försäkringen fördelas mellan fonder.

Skattekategori är den skatterättsliga indelningen i inkomstskattelagen.

Totalavkastning är Bolagets verkliga avkastning på det kapital som är hänförligt till försäkringen med garanterad ränta. Totalavkastningen består både av direktavkastning, till exempel räntor, aktieutdelning och värdeförändring på tillgångarna, och uttrycks som en räntesats. Totalavkastningen beräknas för varje kapitalförvaltningsportfölj för sig.

Kundklagomål i Handelsbanken Liv

Handelsbankens policy när det gäller klagomål är att de ska behandlas korrekt, omsorgsfullt och så skyndsamt som möjligt. Du har rätt att få ett sakligt svar och kan begära att få det skriftligt om du så önskar. Om ditt klagomål inte kan tillmötesgå har du rätt att få en motivering till detta.

Om du inte är nöjd med Handelsbanken Livs beslut

Om du vill att ett beslut ska omprövas, ska ärendet i första hand bedömas av bolagets klagomålsansvarig, e-post: klagomal_handelsbankenliv@handelsbanken.se

Beslut i ett ärende kan även prövas i:

Handelsbankens Försäkringsnämnd

Box 1325
111 83 Stockholm
E-post: klagomal_handelsbankenliv@handelsbanken.se
(ange Handelsbankens Försäkringsnämnd i rubriken)

Om olika meningar ändå kvarstår hänvisar vi till:

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

Box 174
101 23 Stockholm
Tel: 08-508 860 00
Webbplats: www.arn.se

Personförsäkringsnämnden

Box 24067
104 50 Stockholm
Tel: 08-522 787 20
Webbplats: www.forsakringsnamnder.se/PFN

Allmänna Reklamationsnämnden och Personförsäkringsnämnden är nämnder för alternativ tvistlösning. En anmälan till nämnderna måste vara skriftlig. För att Allmänna Reklamationsnämnden ska pröva ärendet finns bl.a. vissa värde- och tidsgränser. Personförsäkringsnämnden prövar ärenden som innefattar försäkringsmedicinska bedömningar.

Saken kan även prövas i **allmän domstol**.

Råd och upplysning i försäkringsfrågor:

Konsumenternas försäkringsbyrå

Box 24215
104 51 Stockholm
Tel: 0200-22 58 00
Webbplats: www.konsumenternas.se

Konsumentvägledningen i din kommun

www.hallakonsument.se

Handelsbanken Liv

www.handelsbanken.se/liv

Box1325, 111 83 Stockholm

0771-78 22 25